

Handläggare
Elisabeth Jerneke
Telefon: 08 508 23049

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-02-15

Verksamhetsberättelse VB 2020

Resursenheten

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	5
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	10
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	10
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	10
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	12
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	12
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	12
Uppföljning av ekonomi.....	15
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	15
Investeringar.....	15
Medel för lokaländamål.....	15
Övrigt.....	15
Systematiskt kvalitetsarbete.....	15
Övrigt.....	15

Sammanfattande analys

Resursenheten är en övergripande preventiv enhet som omfattar ett tvärprofessionellt resursteam, Öppna förskolorna i Liljeholmen, Gröndal, Älvsjö och Introduktionsförskolan Ellen i Fruängen. Vårt gemensamma arbete utgår utifrån ett proaktivt synsätt där kunskapen om att tidiga insatser gör skillnad för barn och vårdnadshavare. Enheten utgår ifrån evidensbaserade metoder, forskning och gällande styrdokument.

Det främjande arbetet inom Resursenhetens team omfattar alla barn inom förskolorna i stadsdelen för ett likvärdigt lärande. Vårt arbete har förmedlat grundläggande kunskap samt stärkt personalens kompetens och förhållningssätt. Detta arbete har främst genomförts genom föreläsningar eller andra utbildnings forum ute på respektive enhet. Rektorer har gjort en inventering tillsammans med personal och team över de behov som har behövts på sin enhet.

Det förebyggande arbetet inom Resursenhetens team riktar sig mot de av personal/vårdnadshavare kartlagda och/ eller identifierade riskfaktorer hos enskilda barn som längre fram kan utvecklas till senare problem. Detta har genomförts via handledning eller rådgivning till den personalgrupp som arbetar med det enskilda barnet. Vi har även uppmärksammat ett större behov av stöd till barngruppen som helhet och har arbetat fram en annan handledningsform för att tillmötesgå detta.

Det åtgärdande arbetet inom Resursteamet har bestått av insatser gentemot utredda och konstaterade svårigheter hos enskilda barn eller oro för ett barn som far illa. Åtgärder som har exempelvis genomförts är att stödja rektor på förskolan är att i samverkan upprätta handlingsplan för barnet, göra orosanmälan till socialtjänsten eller ansöka om handledning eller konsultation.

Resursenhetens chef har beslutat om tilldelning av verksamhetsstöd i form av ekonomiskt tilläggsbelopp, stöd till hjälpmedel eller plats i annan huvudverksamhet

Under rådande situation har resursteamets arbete fortgått efter planering men förändrats till digitala möten och sammankomster vilket har medfört en omställning för alla parter. Detta har fungerat väl då samtlig personal i teamet har en lång och gedigen erfarenhet av att arbeta med olika former av handledning och utbildning på en avancerad nivå.

De öppna förskolorna arbetar med en riktad verksamhet i ett preventivt syfte där det erbjuds kontinuerliga aktiviteter/program utifrån barnets ålder och tillfällen ges att knyta kontakter med varandra. Det är en träffpunkt för vårdnadshavare som är mycket uppskattad där man bland annat erbjuds stöd i sitt föräldraskap eller råd om barns utveckling där personalen har en viktig roll som förebild och samtalspartner. Verksamheterna har ett upparbetat samarbete med externa aktörer som exempelvis BVC, fysioterapeut, folktandvården, dietist samt socialtjänstens familjehandlare. Detta för att tillgodose och möta vårdnadshavares frågor och funderingar.

Samarbetet med Regionen i bildandet av en samlokaliserad Familjecentral på Öppna förskolan i Liljeholmen och en fördjupad samverkan med BVC på Öppna förskolan i Gröndal stannade upp då all kraft gick till pandemin. Detta samarbete har återupptagits och kommer att aktualiseras under 2021 där samtliga enheter kommer att ingå i samarbetet med Regionen i någon form. Det har upprättats en arbets-respektive styrgrupp i samverkan.

Introduktionsförskolans personal arbetar uppsökande och har besökt familjer/barn vid deras boende samt att verksamheten har genomförts i närliggande parker. Personalen har arbetat med att bygga broar och barriärer via svenska språket under dessa besök då SFI undervisningen stoppades upp under covid -19. De har filmat och fotat sitt språkliga arbete och vidarebefordrat till respektive vårdnadshavare för deras fortsatta språkutveckling. Samarbetet med bovärdar och stadsdelens samhällsvägledare har fungerat väl och har banat väg in till familjerna. Personalen har via sitt relationsbyggande arbetssätt i den personliga direkta kontakten med vårdnadshavare och barn har haft en avgörande effekt för att nå målgruppen och nya föräldrar.

Under höstterminen har SFI undervisningen återupptagits och har genomförs utomhus.

Enhetens verksamhet i de öppna förskolorna i stadsdelen har följt sin planering under verksamhetsåret. Samtliga verksamheterna har varit välbesökta och i vissa fall har antalet besökare fått begränsats utifrån en säkerhetsaspekt. Med hänsyn till covid-19 förändrades arbetsituationen och det genomfördes begränsningar i form av antal besökare och öppettider. Under senare del av halvåret så har verksamheten flyttat och bedrivits utomhus i angränsande parker och barnvagnspromenader vilket har varit mycket uppskattat och besökt av vårdnadshavare.

Öppna förskolans verksamhet ger många barn/vårdnadshavare den första upplevelsen och erfarenheten att ingå i en större grupp. En erfarenhet som kan förbereda barn och vårdnadshavare inför övergång till kommande förskole start.

Det pågående övergripande nätverket för barn i behov av särskilt stöd där rektorer och enhetschef ingår har träffas vid färre tillfällen på grund av pandemin. Vi har arbetat för en gemensam policy och dra upp riktlinjer med både externa och interna kontakter. Enhetschef har bildat en mindre arbetsgrupp där vi kan förbereda ärenden till det stora nätverket. En samarbetsform är under uppbyggnad med habiliteringscenter och socialtjänsten.

Inför ansökan av verksamhetsstöd för barn i behov av särskilt stöd inom respektive förskole enhet har barnkonferenser genomförts med förskolornas ledningsgrupper. Ett underlag med kartläggning och handlingsplan har upprättats i samråd med personal, rektor och vårdnadshavare som går igenom på konferensen. Verksamhetsstöd har tilldelats enheterna i form av handledning, rådgivning eller ekonomiskt tilläggsbelopp.

Stadsdelens samverkansgrupp, BUS (barn-unga-samverkan) med socialtjänst, Regionen och representant från skolorna och resursenheten har träffats två tillfällen. Arbetet bildar länkar och bidrar till samarbetsytor mellan oss som ingår i gruppen.

Uppföljning och genomgång av Verksamhetsberättelsen kommer att genomföras på enhetens arbetsplatsmöten under början av 2021.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

— Ingen

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
—	Andelen vårdnadshavare som anser att förskolans medarbetare bemöter deras barn med respekt							2020
Analys								
I enhetens arbete i teamet med handledning samt annan kompetensutveckling och genom enhetschefens uppdrag i arbetet med de barn /vårdnadshavare i behov av särskilt stöd på förskolorna är vår utgångspunkt att varje barn skall bemötas med en självklar respekt utifrån dess behov. Uppföljning sker kontinuerligt i processhandledning över tid och en avstämning sker med rektorer och enhetschef.								
Enhetschef har påbörjat ett samarbete med Regionen där barnets nätverk ingår. Detta för att bidra till en samsyn samt belysa alla de aspekter som påverkar barn, vårdnadshavare och personal på förskolan.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Resursenhetens planerade föreläsning ställdes genomfördes inte, det kommer att erbjudas på nya insatser gällande språk och kommunikation under 2021 då enheten kommer att förstärkas med talpedagog/logoped. Separata språkhandedningar har genomförts på enskilda enheter efter behov med ett gott resultat och fördjupad kunskap. Kompetensutveckling och implementering av alternativ kompletterande kommunikation, bild/tecken har genomförts av teamets specialpedagoger. Detta har säkerställt alla barns rätt till kommunikation oavsett kommunikationsform samt gett pedagoger redskap att utöva detta verktyg. Enhetschef har arbetat för att möjliggöra samarbetsformer med Regionens logopedier där barn är inskrivna tillsammans med förskolepersonal och vårdnadshavare.			
 Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolans Resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Under våren genomfördes föreläsningar och workshops utifrån traumamedveten omsorg, tydliggörande pedagogik och lek och samspel utifrån perspektivet nyanlända barn. Höstens arbete har krävt nya idéer och utifrån enhetschefens initiativ har enhetens tre specialpedagoger gjort filmer utifrån gemensamma kartlagda behov från enheten och rektorer. Tillhörande litteratur har köpt in och workshops är inplanerade. Förskole enheternas ledningsgrupper och enhetschef har tillsammans med respektive specialpedagog gått igenom och reflekterat filmernas innehåll. Detta i ett första steg för att sedan visa upp filmerna på sina egna enheter med litteratur och sedan workshops med specialpedagog. Föreläsningar och workshops med fokus på barn i behov av särskilt stöd har genomförts på några förskole enheter.			

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Personal får/har kunskap i och förståelse för grupprocessens betydelse i en barngrupp för enskilda barns utveckling

Analys

Det förväntade resultatet var att förskolenheternas personal får/har kunskap i och förståelse för grupprocessens betydelse i en barngrupp för enskilda barns utveckling

Resursenhetens team har under delar av året arbetat med proaktiv handledning där specialpedagog och psykolog arbetar tvärprofessionellt med att göra en inventering av varje barn som ingår i gruppen. Det gemensamma arbetet bygger på att skapa en trygg grupp med en stabil kärna utifrån ett barnperspektiv i enlighet med FN:s barnkonvention där alla barn har sin givna plats. Detta har varit ett nytt arbetssätt för att möta enheternas ökade behov för stöd för flertalet barn i samma grupp. Vi har utgått från barngruppen och dess sammansättning, lärmiljöer, personalens förhållningssätt och enhetens organisation. Personalens utvärdering

efter vår insats har varit övervägande positiv.

Resursteamet har efter förskoleenheters önskade behov genomfört föreläsningar och seminarier gällande vad som kan påverka barn i gruppen utifrån tydliggörande pedagogik, anknytning /trygghet samt lek och samspel. Detta har bidragit till fördjupad kunskap hos personal och en önskan om fortsatta nätverk.

För vissa barn med specifika behov har det upprättats en handlingsplan i samråd med vårdnadshavare, personal, rektor och enhetens chef. Där har vi sett att ökad samverkan och avstämning med föräldrar har gett goda resultat.

I de terminsvisa barnkonferenser med rektorer och enhetschef utifrån ansökan av verksamhetsstöd har vi gått igenom både enskilda barn och även hur olika gruppkonstellationer fungerar. Via detta arbete har vi tillsammans kartlagt både enskilda barns och gruppers framtida behov.

Resursenhetens insatser som handledning och kompetensutveckling har analyseras och sammanställs inom teamet samt redovisas för avdelningens enheter.

Enhetsmål:

Varje barn i Hägersten-Liljeholmens förskolor möts av undervisningsmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Rektorer och personal får stöd i att utveckla en utvidgad kunskap om tillgängliga lärmiljöer, socialt, pedagogiskt och fysiskt för alla barns lärande. Hänsyn tas utifrån barn i behov särskilt stöd.

Miljön utformas för att skapa förutsättningar för alla där olikheter tillåts vara en tillgång.

Vid uppföljning på barnkonferenser samt utvärderingsenkäter av enhetens insatser framgår att personalen har använt de metoder som arbetats fram.

Analys

Rektorer och personal har genom kompetensutveckling, handledning och terminsvisa barnkonferenser fått stöd i att utveckla en utvidgad kunskap om tillgängliga lärmiljöer, socialt, pedagogiskt och fysiskt för alla barns lärande. Vi har påbörjat ett gemensamt ställningstagande och samarbete mot likvärdiga enheter inom förskoleavdelningen.

I resursenhetens arbete och uppdrag med specialpedagoger och psykolog utgår vi från alla barn men hänsyn tas utifrån barn i behov särskilt stöd enligt läroplanen. Teamets spetskompetens har möjliggjort ytterligare fördjupade reflektioner och en ökad kunskap hos pedagoger. Vid uppföljning på barnkonferenser har det framgått att personalen har använt de metoder som arbetats fram.

Enhetschef har haft återkommande reflektion i en nätverksgruppen med alla rektorer utifrån olika lärmiljöers påverkan för barn i behov av särskilt stöd. Till nätverket har det bjudits in externa aktörer från regionen och socialtjänsten för att stärka vårt samarbete utifrån barns behov inom förskolan.

Enhetschef har startat upp en mindre arbetsgrupp där vi påbörjat ett arbete med att reflektera över enheternas undervisning och pedagogers förhållningssätt. Våra slutsatser tas sedan upp för diskussion i det stora nätverket där nya beslut fattas vid behov.

Enhetens planerade utvärderingsenkäter av våra insatser har ej genomförts som planerat. Detta blir ett utvecklingsområde under 2021.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i undervisningsmiljöer av hög kvalitet

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötarens olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
— Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer								2020
Analys								
Resursteamets har kunskap om och utgår ifrån gällande styrdokument inom förskolan. Arbetet skulle kunna förtydligas och kopplas ihop med teamets uppdrag.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Älvsjös förskolor ger alla barn de bästa förutsättningarna att nå sin fulla potential.

— Ingen

Beskrivning

Förskolan ska uppnå målet och de förväntade resultaten genom att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa en likvärdig förskola som är trygg, säker och håller hög pedagogisk kvalitet utifrån läroplanens mål och stadens skolprogram.

Förskollärarna har ansvar för undervisningen och utbildningen ska ge barnen förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens. Språkutveckling, naturvetenskap och matematik är andra prioriterade områden. Fysisk aktivitet och utevistelse ska erbjudas och förskolegårdarna ska inbjudas till lek och rörelse samt pedagogisk verksamhet utomhus.

Förskolan ska förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter, särskilt barns rättigheter utifrån barnkonventionen.

Förväntat resultat

- Förskolorna uppfyller läroplansmålen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
— Andel nöjda föräldrar i öppna förskolans brukarundersökning						96 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens öppna förskola ska arbeta uppsökande riktat till nyanlända småbarnsföräldrar.	2019-01-01	2020-12-31	
Analys Verksamheten på introduktionsförskolan Ellen i Fruängen startade i med sin planering under höstterminen 2019 med en öppning i november under samma år. Personalen samarbetade både med samhällsväglare och bovärdar i ett uppsökande arbete då de gjorde regelbundna besök i det aktuella bostadsområdet. De presenterade sin verksamhet och erbjöd SFI på plats på förskolan. Under 2020 så har arbetet fortsatt i samma anda och blivit en viktig mötesplats för både barn och föräldrar. Verksamheten har även fungerat som en sluss och introduktion till den kommande förskolan.			

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

— Ingen

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

— Ingen

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider						1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	2020
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter				3,13 GWh		3,3 GWh	1945 GWh	2020

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin.

Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Uppfylls helt

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

Uppfylls helt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

Ingen

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetsituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning är ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och

karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31	
	Analys			
	Vi har under våra APT under hösten arbetat igenom de synpunkter som har uppkommit tillsammans både inom resursteamet och på de öppna förskolorna.			
	Vårt mål är att våra fyra enheter inom de öppna förskolorna skall bli en enhet med olika adresser och att vi skall sträva emot en likvärdighet. Vi har startat upp ett gemensamt arbete med stadsdelens kommunikatör för att säkerställa och marknadsföra våra viktiga enheter inom stadsdelen.			
⏸	Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31	
▶	Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Enheten är en god arbetsgivare och dess verksamheter erbjuder en god arbetsmiljö

 Uppfylls helt

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

 Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Övrigt

Samtliga verksamheter inom enheten har sammanfattat sin respektive verksamhet som jag som enhetschef har sammanfattat i denna verksamhetsberättelse.

Vi har gått igenom och delat enheternas dokument på våra respektive APT.